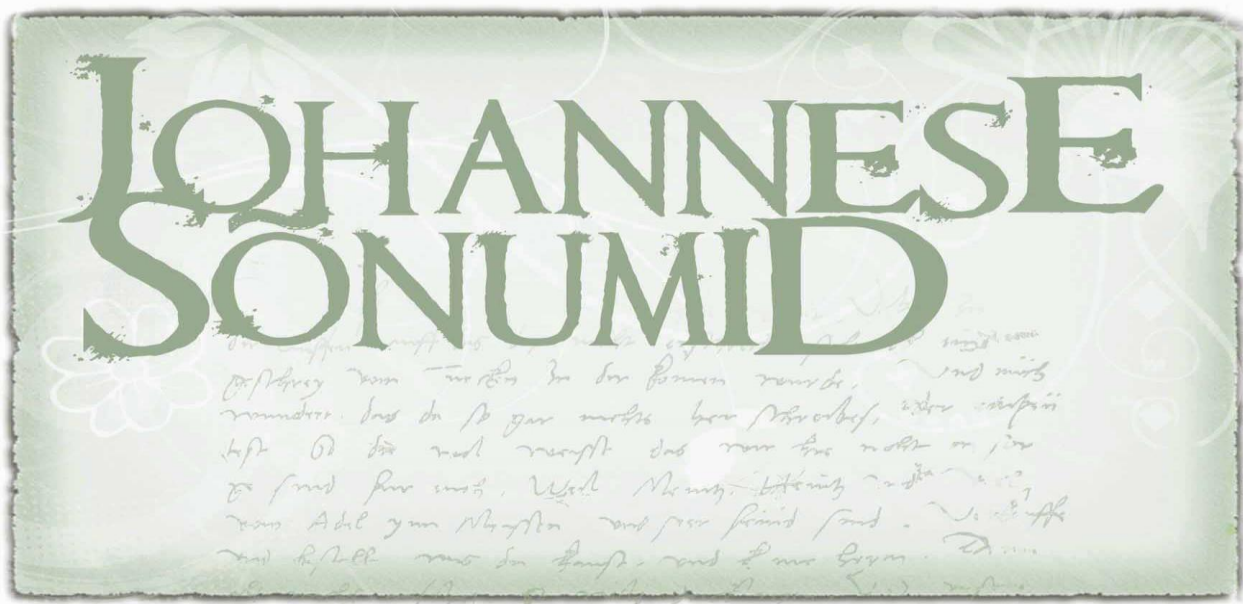

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus

MÄRTS 2023

Jumal annab tulevikku ja lootust

Sest mina tunnen mõtteid, mis ma teie pärast mõlgutan, ütleb Issand: need on rahu, aga mitte õnnetuse mõtted, et anda teile tulevikku ja lootust. Jr 29:11

Elame keset muutlikku aega. Jälgides maailmas toimuvat võime kogeda masendust ja hirmu. Paljud inimesed ei tea, mida toob tulevik. On raske leida elu mõtet. Kui side Jeesuse ja Jumalaga on katkenud, on raske leida sihti, mis elus edasi kannaks. Südames valitseb tühjus, mida püütakse täita lühiajaliste naudingute ja rõõmudega. Elu ei või siiski rajada pinnapealsusele, sest see ei vii edasi. Tuleb leida midagi, millele toetuda. Usk Jeesusesse annab meile kestva lootuse ja kannab meid edasi ka raskustes. Kristlikus lootuses elades on meil siht silme ees ja me oskame näha kaugemale. Lootus aitab püsida õigel teel ja kannab meid igavikku. Elu ei lõpe surmaga siin maa peal, vaid jätkub taevases kodus.

Jumal laseb alati sündida sellel, mis on meie jaoks parim. Liiga tihti käitume isekalt ja arvame teadvat, mis on meile parim. Siis muutub usk silmakirjalikuks ja leigeks. Uhkuses ja iseenda ülendamisest kaotame kaastundlikkuse ja õige vaimsuse. Nüüd, paastuajal, on hea selle üle mõtiskleda ja enda sisse vaadata. Jumala armastuse valguses võime kogeda armu ja uut algust. Vajame Püha Vaimu uuendavat ja elavakstegevat jõudu. Püha Vaim ei jäta inimest kõrvalseisjaks, vaid aitab leida Kristusega elavat sidet. Juba siin maailmas võime kogeda, et oleme Jumala riigi kodanikud. Oma südames võime tunda Issanda Jeesuse Kristuse armusõnumit ja teadmist, et oleme hoitud. Saame panna kõik oma mured Lunastaja risti alla. Selles on meie lootus ja meie tulevik.

Südamlikud tervitused Turu Miikaeli kogudusest! Rõõmustame sõprussuhete üle Haapsalu Püha Johannese koguduse ja Mihkli kogudusega.

Rohket Jumala õnnistust soovides

Jouni Lehtikainen

Turu Miikaeli koguduse õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MÄRTSIS

K, 1. märtsil kl 18 segakoori proov (Jaanisaal).

R, 3. märtsil kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

L, 4. märtsil kl 12 leerikooli algus. Tutvumine ja sissejuhatus leeriõpetusse. Piibel kui raamatute raamat. Piibli kasutamine. Vana ja Uus Testament. Kuidas mõista Piiblit? Viivad läbi: õp Tiit Salumäe ja õp Kristel Engman (Jaanisaal).

P, 5. märtsil kl 11 paastuaja 2. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Teema: palve ja usk. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves, organist Lia Salumäe (toomkirik); **kl 12.30 koguduse nõukogu koosolek** (toomkirik).

T, 7. märtsil kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 8. märtsil kell 18 segakoori proov (Jaanisaal).

R, 10. märtsil kl 9 hommikupalvus. Organist Lia Salumäe (Jaani kirik); **kl 13.30** teetund (Jaanisaal).

L, 11. märtsil kl 16 Piibel köögis. Emotsioonidest Piiblis räägib Turu Miikaeli koguduse õpetaja Jouni Lehtikainen. (Suur-Lossi 1. Etteregistreerimine kuni 9.03, Maria Strauss, 5358 3276).

P, 12. märtsil kl 11 paastuaja 3. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Lastekirik.

Teema: Jeesus – kurjuse võimu võitja. Teenivad õpetaja Jouni Lehtikainen (Turu Miikaeli kogudus), piiskop Tiit Salumäe, õpetaja Kristel Engman ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe, laulab toomkoor (toomkirik); **kl 12.30 leerikool.** Kiriku ajalugu. Algkristluse teke ja õpetuse kujunemine. Kristel Engman (toomkirik).

T, 14. märtsil kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 15. märtsil kell 18 segakoori proov (Jaanisaal).

R, 17. märtsil kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

L, 18. märtsil kl 11 leerikool. Jeesus Kristus. Jumal ja inimene. Lunastus. Õpetus kolmainsusest. Usutunnistused. Viib läbi piiskop Tiit Salumäe (Jaanimaja).

P, 19. märtsil kl 11 paastuaja 4. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Teema: eluleib.

Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja *stud. theol.* Siim Kallas, orelil Lia Salumäe (toomkirik).

T, 21. märtsil kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 22. märtsil kell 18 segakoori proov (Jaanisaal).

R, 24. märtsil kl 9 hommikupalvus. Teenib *stud. theol.* Tiina Kütt (Jaani kirik).

L, 25. märtsil kl 11 küüditamise 74. aastapäeva mälestuspalvus. Kõnelevad piiskop Tiit Salumäe ja Memento esindaja Arnold Aljaste (toomkiriku ristimiskabel); **kl 17** palvus Taizé lauludega.

Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja muusikud. Organist Lia Salumäe (Jaani kirik).

NB! Üleminek suveajale.

P, 26. märtsil kl 11 paastuaja 5. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Judica. Lastekirik.

Teema: kannatuste pühapäev. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja *stud. theol.* Tiina Kütt, organist Lia Salumäe (toomkirik); **kl 12.45 jumalateenistus armulauaga** De la Gardie hooldekodus.

T, 28. märtsil kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 29. märtsil kell 18 segakoori proov (Jaanisaal).

R, 31. märtsil kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

ALGAB KEVADINE LEERIKOOL.

❖ Leerikoolis tutvume ristiusuga, Piibli, kiriku õpetuse ja ajalooga, kristliku eetika ning koguduse eluga.

❖ Leerikoolis arutletakse elu ja igavikuliste küsimuste üle.

Esimene leeritund on 4. märtsil kell 12.00 Jaani kiriku Jaanimajas.

Lepime kokku leeritundide ajad ning tutvume õppematerjalidega.

Infot leerikooli kohta: õp Tiit Salumäe (tiit.salumae@eek.ee; 5280635).

Tere tulemast leerikooli!

PEAPIISKOPI KARJASEKIRI

PALVEPÄEVAKS JA PAASTUAJA ALGUSEKS

Tuhkapäeval, 22. veebruar 2023

Pöörduge minu poole kõigest südamest, paastudes, nuttes ja kurtes! Käristage lõhki oma süda, aga mitte oma riided, ja pöörduge Issanda, oma Jumala poole, sest tema on armuline ja halastaja, pika meelega ja rikas heldusest! Jl 2:12–13

Elame vastuolulisel ajal, mil kõigega, mida näeme, kuuleme või loeme, tuleb tundlikult ja ettevaatlikult ümber käia. Mitte kunagi varem pole nii paljudel inimestel olnud lugematul arvul võimalusi mängida hea ja kurja, valguse ja pimeduse tähendusega. Nutiseadmetega saabunud tasku- ja ühismeedia ajastu märgib juurdepääsu tööriistadele, millega saab meie ümber toimuva tähendust muuta mõne näpuviipega. Valguse kujutamine pimedusena ja pimeduse kujutamine valgusena pole kunagi varem olnud nii lihtne. Tõde vormistatakse valena, kurjus headusena, vägivald heateona. Ei ole teada, millal, kuidas ja kas see kõik lõpeb ...

Tuhkapäev tähistab järelemõtlemise ja rahunemise aja – paastuaja – algust. Pühakirjas on viited inimestest lihtrahva seast kuni valitsejateni, kes patukahetsuse ja meeleparanduse märgina käristasid lõhki oma rõivad, riietusid kotiriidesse, raputasid tuhka pähe ja heitsid Jumala ette silmili maha. Eksimuste koormast vabanemine, oma pattude ülestunnistamine ja nende kahetsemine ei olnud ainult koduse varjatud tagakambri tegevused, kus Jumala ees sai seista omaette. Meeleparandus oli avalik tunnistus igatsusest muutuda ja alustada uuendatud eluga.

Juhtuda võis ka seda, et keegi käristas oma rõivad katki välise sammuna teistele näitamiseks. Tema süda jäi uuendamata ja meeleparandus saabumata. Selle pärast ütleb Issand: *Pöörduge minu poole kõigest südamest, paastudes, nuttes ja kurtes! Käristage lõhki oma süda, aga mitte oma riided* (Jl 2:12).

Paremaks muutumise siiras soov ja sellega kaasnevad välised märgid – palve ja paastumine – peavad olema enese süvenenud läbikatsumise tulemus. Ligimene näeb välist, Jumal tunneb ära südame mõtlemise. Muutumise ja meeleparanduse viljaks on asjade paigutamine õigele kohale nii südames kui tegudes. Siis on valgus taas valgus, tõde jääb tõeks ning pimeduse ja ebatõe tunneme kaugelt ära. Paastuaja alguses juhindume prohvet Joeli sõnadest: *Pöörduge Issanda, oma Jumala poole, sest tema on armuline ja halastaja, pika meelega ja rikas heldusest!* (Jl 2:13)

Õnnistatud paastuaega soovides

Urmas Viilma
peapiiskop

KÕNE VABARIIGI 105. AASTAPÄEVAKS

Armastus, see on võimalus

Lugupeetud kuulajad ning kohalviibijad!

„Armastus on pärl, mida sügavasse merepõhja heidetakse, et midagi loota ja otsida oleks.” Just sellised sõnad lausus A. H. Tammsaare. Üks pisike pärl kutsub oma sära ja iluga meid teda märkama. Kui ma märkan väikesi häid ja ilusaid asju samamoodi nagu pärlit merepõhjas, muudab see mind kokkuvõttes paremaks inimeseks, ja kui väikesi asju saab palju, muudavad väikesed asjad koos maailma helgemaks. Mina olen vaid üks osa sellest maailmast, vaid üks inimene.

Üks inimene, üks mõte, üks märkamine, üks tegu. Kümme tuhat inimest, kümme tuhat mõtet, kümme tuhat märkamist, kümme tuhat tegu. Mida rohkem inimesi, seda rohkem saame kõik koos teha imesid. Just sedasi oleme aidanud Ukrainat – kõik koos, helge eesmärgi nimel, sest see on meie võimalus. Võtkem seda just nimelt kui võimalust, mitte kui kohustust. Seda võimalust märkas Johanna-Maria Lehtme, kes kuulas oma südant ja märkas abivajajaid. Ta ei saanud mitte ilmaasjata „Aasta eurooplase 2022” tiitlit – tema panus on märkimisväärne. Ta lasi kontrollida, et pakid oleksid kenasti abivajajate kätte jõudnud, samuti oli ise selle protsessi juures nii päeval kui ka öösel. Võtkem Johannast eeskuju, sest just sellised inimesed on meie ühiskonnast kadumas.

On õpetatud, et tuleb olla viks ja viisakas, hooliv ja kaastundlik. Aga elu näitab, et mitte alati ei olda. Mis vahe on sõnadel „pean olema” ja „mul on võimalus olla”? Üks asi on, et me peame olema head inimesed, aga see mõjub justkui käsu, kohustusena, see ei toimi. Teine asi on, et meil on võimalus olla hea inimene – see lähtub meist endist ja sellel on rohkem väge. Andke inimestele võimalus, või pigem, inimesed, võtke endale ise võimalus! Johanna-Maria Lehtme märkas, ta jagas oma armastust abivajajatele ja Ukrainale – leidkem see armastus ka enese seest!

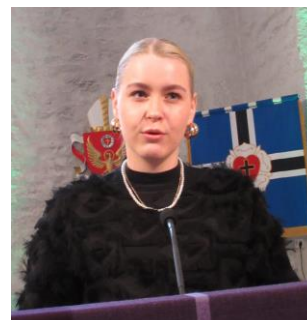
Armastus annab meile oskuse märgata. Märgata võimalust kuulata mere kohinat Saaremaa rannas, märgata võimalust seilata paadiga Peipsi järvel, märgata tänaval maas lebavat inimest, kes on hädas. Olenemata põhjusest on ka tema inimene ja vajab abi, inimene, keda päästaks üks hooliv silmapaar. Võimalus näha naeratavaid inimesi Valge Daami ajal ning Taevaskoja teedel. Võimalus kuulata linnulaulu, hingata sisse rukkilille lõhna, asetada kevadhommikul jalg kastemärja muru sisse – need on vaid vähesed võimalused, mis meil silme ees on, kui liigume ringi Eestimaal. See muutub nähtavaks ainult siis, kui me neid ise märkame.

Ülal nimetatud Tammsaare tsitaadis on kaks olulist sõna armastuse iseloomustamiseks ja need on „lootus” ning „otsimine”. Kui neil sõnadel peatuda, siis mõistame, et „lootus” on meie igapäeva keelekasutuses oluline sõna. Kasvõi kui talvel loodame, et tuleb ilus ning soe suvi, või kui me loodame, et meil kuu lõpuks raha jätkub. Need on üsna tavapärased mõtted, kas pole? Ja kui peatuda sõnal „otsimine”, on nende kahe sõna sobimus silmanähtav. Loota võime ju alati, kuid kui me otsime võimalusi ja lahendusi, on meie lootus suures joones täidetud, sest meie ise oleme selle heaks midagi teinud, et tulemus sünniks. Just seda iseendale lootmist, sellega kaasnevate võimaluste otsimist ning märkamist ja tulemuseks iseenda armastamist – seda mõtet soovin ma jagada igale inimesele.

Ilusat vabariigi aastapäeva!

Täna kuulamast!

Miia Krips
Läänemaa Ühisgümnaasiumi 11.H klass

INTERVJUU MIIA KRIPSIGA

Miia, oled Heino Noore isamaalise kõnevõistluse 2023 laureaat. Palju õnne! Suur rõõm on Sinuga Johannese Sõnumite kaudu tutvuda. Mida on lugejal kõnet lugedes tore Sinust teada?

Täna! See, mida ma räägin ja kirjutan, see kõik on tõene ja tuleb südamest kindla mõttega. Kindlasti on inimesi, kes arvavad, et olen silmakirjalik, kuid see ei tähenda, milline inimene ma tegelikult olen. Kui te minu kõnet loete, siis on mul teile ainult üks soov ja teadmine minust – olen see, kes ma ka tegelikult olen. Ei ole mõtet ilustada ega ka solvata, sest see ei vii meid elus mitte kuhugi. Iga sõna ja lause, mis minu kõnes leidub, on seal põhjusega – te ei pea minuga nõustuma, kuid oluline on see, et te lasete armastusel enda kehas ringi voolata. Minu kõnet lugedes on märgata kindlasti kujundlikku väljendusviisi, kuid just nõndamoodi leian ma kõige parema mooduse, kuidas sõnumit inimestele edasi kanda.

Esinesid kõnega ka 24. veebruaril Eesti iseseisvuspäeva kontsertjumalateenistusel Haapsalu toomkirikus. Millised on Sinu senised kokkupuuted kirikuga?

Neid on omajagu. Olen kaheksa aastat esinenud eri kooride koosseisus Haapsalu toomkirikus ning ka kirikutes üle Eesti ja teistes maailma riikides. Esinemisi on olnud nii talvel kui ka Valge Daami ajal suvel.

Sinu kõne kannab pealkirja „Armastus, see on võimalus”. Mis Sind inspireeris just sel teemal kirjutama?

Kui aus olla, siis pealkiri oli viimane asi, mis ma kirjutasin. Minu kõne sisu koosneb mõtetest, mida ma olen väga tahtnud välja öelda. Loodetavasti aitavad need mõtted kasvõi üht inimest edasi minna ja motiveerida. Kui kõne valmis sai, siis teadsin, et see on üks osa minust, üks oluline sõnum inimestele. Mina ei näe mõtet panna kirja sõnu, millel ei ole sisu ja mida kirjutaja tegelikult ei arva. Usun, et iga inimese sees on kasvõi väike armastuse katel, kuid väga paljud ei ole seda märganud ega leidnud. Sellest ka pealkiri, anda endast parim, et panna inimesed märkama väikeseid asju, ning kui me märkame, siis see on armastus iseenda vastu, armastus maailma vastu.

Räägid oma kõnes ka Johanna-Maria Lehtmest kui eeskujust Ukraina ja ukraina rahva toetamisel. Kes on Sind Sinu kujunemise teel eeskujudena mõjutanud ja mõjutavad?

Kõik inimesed, kes senini mu elus on olnud, nad kõik on olnud mulle suureks eeskujuks. Inimesed on tulnud meie ellu eesmärgiga – just see mõtteviis on mind edasi viinud. Ma ei võta teadlikult endale ühte inimest, kes mulle justkui eeskujuks oleks, sest iga inimene on loomult erinev ja ka mina soovin olla teistest erinev. Samuti on väga huvitav näha eri inimtüüpe ning hiljem analüüsida nende käitumist ja väljaütlemist. Inimene, kelleks ma olen saanud, selle kujunemise teel on olnud väga palju eriilmelisi olukordi. Võin öelda, et ka need situatsioonid on mingil määral mu isiksust mõjutanud. Mõtlen nii, et kui ma lasen kellelgi või millelgi end mõjutada, siis ainult positiivsuse suunas. Jah, kindlasti on meie kõigi eluteedel ees negatiivseid asju, kuid nendesse ei tasu kinni jääda ega neid enda sisemusse võtta. Need on õppetunnid, kus meil on vaja mõista, adekvaatseks jääda ning olukorda teadvustada. Just see on midagi, mis aitab meil kujuneda iseendaks.

Millest on noortel tänapäeva Eestis Sinu arvates kõige suurem puudus?

Minu arvates on Eestis kõige suurem puudus noorte mõistmisest. Selle all mõtlen ma täpsemalt seda, et tihti peale ei mõisteta meie kui noorte otsuseid ja arvamusi. Arvatakse, et meil ei ole piisavalt elukogemust. Jah, tõesti, kuid ka meie oleme inimesed. Ma saan hetkel rääkida ainult iseenda eest ning annan endast parima, et mõista ka teisi inimesi. Sellega loodan ma siiralt, et ühel päeval mõistetakse noori ning et generatsioonide vahel ei teki konflikte, mis laastaks mõlemat osapoolt.

Kutsud üles mitte passiivselt n-ö käed süles istuma, vaid võtma endale võimalus tegutseda selle nimel, et meie ühiskond oleks hoolivam ja et oskaksime märgata head ning ilusat meie ümber. Millest peaks seejuures alustama?

Olen arvamusel, et kõik algab meist endist. Inimene näeb ja tajub maailmas just seda, mis toimub tema enda sees. Kui me armastame iseennast, siis suudame ka teisi armastada. Kui me mõistame iseenda käitumismustreid, siis oskame paremini mõista ka inimesi meie ümber. Kui on tahe ja soov osata näha maailmas ka väikeseid häid asju, siis see juba on üks samm eesmärgi poole. Kõik võtab aega, kuid oluline on märgata muutusi iseendas – see on kõige alus.

Aasta pärast oled Läänemaa Ühisgümnaasiumi abiturient. Millises suunas tulevikule mõeldes vaatad?

Kui mõelda tuleviku peale, siis olen arvamusele jõudnud, et ma teen seda, mida armastan ning millest ma rõõmu tunnen. Loomulikult on vaja teha ka asju, mis meelepärased ei ole, kuid sellised olukorrad muudavad meid tugevamaks. Nüüd olen ma endas kindel ning soovin tulevikku siduda lavaga nii palju kui võimalik. Just seal tunnen ma end päriselt iseendana, tehes seda, mis mind puudutab. Olen inimene, kes on avatud uutele väljakutsetele ja võimalustele. Seega võib kõik veel muutuda – just see muudabki minu jaoks iga päeva värvilisemaks.

Milline on Sinu soov Johannese Sõnumite lugejatele?

Kuulake ja järgige oma südant – ta juhatab teid läbi elu ning lõpuks ka armastuseni! Mitte miski ei ole kunagi lootusetu, palun uskuge iseendasse, sest iga inimese sees on valguskiir, mis aitab teil seljatada kõik takistused!

Suur tänu, Miia!

Kõnevõistlus 15.02.2023

Õpetaja Kalle Lõuna

Võitja Miia Krips ja Tiit Salumäe

Usutles ja tegi fotod vikaarõpetaja Kristel Engman.

LASTEKIRIKU LAPSED SOOVITAVAD

Koolivaheaja alguses käisid mõned lastekiriku lapsed Tallinna vanalinnas asuvas **Martsipanigaleriis**. Koos vaadati haaravat näitust martsipanikujudest ning vooliti ka endale mõned vahvad tegelased.

Martsipanigalerii on ainulaadne ajaveetmispaik igas vanuses külastajale. Oma silmaga saab näha, kuidas martsipanimeistrite käte vahel sünnib magusmaitsev looming. Martsipanfiguuride ekspositsioon on rikkalik sisaldades kuulsate Disney multifilmide ja ka Eesti animatsioonide tegelasi, maailma liidrite figuure, kauneid maastikke ja põnevaid paiku.

Gloria, Grete, Uku ja Ekke soovitavad Martsipanigaleriid külastada.

Uuri lähemalt: <https://martsipan.ee/et/>

PIIBEL KAADEST KAAENI: RISTIMISKABELIS LOETI JOHANNENE EVANGEELIUMI.

Haapsalu Püha Johannese kogudus osales pühapäeval, 12. veebruaril ülemaailmses piiblilugemisprojekti „Piibel kaanest kaaneni“, mille raames loeti ette ja lindistati ristimiskabelis terve Johannese evangeelium. Piibli lugemine on üldrahvalik üritus, milles saab osaleda iga soovija Eestist ja üle kogu maailma, igas vanuses. Lugejatest tehakse videosalvestused, mis avaldatakse hiljemalt 30. septembril 2023. Projektis osalejad aitavad kaasa, et eestikeelne Pühakiri oleks kättesaadav virtuaalmaailmas ja seeläbi igast eesti keelt kõnelevast inimesest vaid hiirekliki kaugusel.

Johannese evangeeliumi lugesid: Tiit Salumäe; Kristel Engman; Tiia Laar; Kaie Jaaniste; Matti Talbonen; Mare Tereping; Tiina Kütt; Ingrid Laasi; Kaire Klesment; Lehte Palts; Kalle Jätsa; Sirje Jätsa; Lea Salumäe ja Maria Strauss.

Johannese Sõnumite toimetuse vahendab sündmusel osalenute muljeid. **Sirje:** Lugeda Pühakirja koos meie koguduse õdede ja vendadega oli minu jaoks väga eriline kogemus. Olen õnnelik, et sain selle võimaluse. Minu jaoks on Piibel kõige olulisem raamat. See on toit hingele ja vaimule, mitte lihtsalt põnev jutustus. Õppisin lugema koos vanaemaga just Piiblist. Piiblit lugeda on privileeg, sest lisaks tarkusele, mis me sealt saame, annab Jumala sõna lootust ja rõõmu selles rahutus maailmas.

Ingrid: See ettevõtmine oli igati kosutav: täiendas minu lünklikke või lausa puudulike teadmisi evangeeliumi sõnumitest, kinnitas usku, andis pärast teksti valjuhäälselt ettelugemist südamesse rahunemise, kinnitas osadust lugejate vahel ja värskendas meelt ja mõtlemist.

Lea: Mul on nii hea meel, et sain osaleda piiblilugemise ülemaailmses projektis. See oli väga tore ettevõtmine ja kõik oli hästi ette valmistatud. Mulle väga meeldis ka teisi kuulata. See kõik tekitas pühaku tunde.

Mare: Ühine piiblilugemine ristimiskabelis oli suursugune üritus ja moodustas toreda terviku. Kahjuks oli mul sellel päeval väga kiire ja ma ei saanud seetõttu teisi kuulata ega väga süveneda. Lugemise ajal tekkis minus siiski eriline ja pidulik tunne.

Matti: Võtsin hea meelega vastu Lia Salumäe kutse sellel üritusel osaleda, kuigi see filmile võtmine mind eriti ei vaimustanud. Arvan, et nii mõnigi, kes oleks soovinud Piiblit lugeda, ei osalenud filmimise pärast. Samas see sundis end rohkem mobiliseerima, aga mõned apsud tulid siiski sisse. Üldiselt oli tore üritus - sain teada, et lugemine pole ununenud!

Lehte: Osalesin esmakordselt sellises piiblilugemisprojekti ja sain end igatpidi proovile panna, isegi veidi närveerida. Olen väga tänulik, et mind usaldati ja mulle anti see võimalus. Kuulasin ära ka teiste koguduse liikmete poolt loetud peatükid ning tunnetasin seejuures ühist osadust ja rahulolu. Pühapäevase jumalateenistuse teema "Jumala sõna külv" sobis hästi kokku meie Johannese evangeeliumi lugemisega.

Muljeid kogus Maria Strauss

VEEBRUARI „PIIBEL KÖÖGIS“

Veebruarikuu „Piibel köögis“ oli taas emotsioonide teemal. Risti koguduse õpetaja Annika Laats kutsus meid mõtlema ja rääkima rõõmust. Ta ütles, et oleme kristlastena kutsutud rõõmusõnumi kuulutamisele sõna ja teoga.

Otsisime koos vastuseid küsimustele. Kust tuleb rõõm? Kuidas leida endas üles rõõm? Kuidas rõõmu elus hoida? Kust on tulnud arvamus, et kristlased peavad olema ja on alati rõõmsad? Kas oskan tunda rõõmu sellest, et olen õnnelik?

Annika Laats mainis, et Piiblis ei räägita kordagi ajast, kuigi seal tulevad meie emotsioonid, aga väga palju on juttu südamest ja selle seosest tunnetega. Näiteks on seal väljendid: südame mõtlemised; ütles oma südames; rõõmutses oma südames; süda jäi kõvaks; süda pöördus; andis südamest; valgustades südame silmi; hea meel tõest, mis asub südame põhjas.

Tore oli üheskoos mõtiskleda südamest ning jagada emotsioone ja lugusid rõõmust. Toimus hoogne arutelu, mis jätkus rõõmu tegevas mehhikopärasel söögilauas. Rõõm oli olla rõõmsas osaduses ärarääkimata rõõmsate kaaslastega.

Kaire Klesment

Pico de gallo

Selle roa nimi tähendab hispaania keeles „kukenokka“. Leidub mitmesuguseid tõlgendusi, miks just selline nimi: kas seepärast, et see on hakitud peeneks nagu kanasööt; kas seepärast, et see „nokib nagu kukk“ (sõna *picar* tähendab hispaania keeles nii nokkimist kui ka vürtsikas olemist), või siis seepärast, et kukke on loetud ka vaprusse või bravuuri sümboliks ja mõnes osariigis valmistatakse seda üpriski krehvtiste tsillipipardegaga, mille söömiseks võib veidi vaprust vaja minna.

Vaja läheb: paar tomatit (talvisel ajal tuleb leppida kirsstomatitega, suvel kodumaised), 0,5 punast sibulat, 0,5 kuni 1 kaun *jalapeño*'t ehk Xalapa pipart, 1–2 laimi, peotäis koriandrilehti, pisut soola.

Valmistamine: Haki punane sibul peeneks ja pigista sellele peale laimimahl, sega läbi. Siis haki peeneks *jalapeño*, lisa sibulale. Seejärel haki peeneks tomat ja koriander, sega sibula juurde. Maitsesta soolaga, sega ja kontrolli maitset.

Serveeri tortiljakrõpsudega või lisandina mõne muu toidu juurde.

Pozole rojo

Pozole (nahua keeles *pozolli*, vaht = vaht, mis tekib maisiterade keetmisel) on üsna iidne supp, mida ajaloolaste andmetel valmistati Mehhikos juba ammu enne konkistadooride tulekut. Seda valmistati ja valmistatakse sageli pühade ajal ning üle riigi on sellest palju variante: punane, roheline, valge või must; krevettide, kala või seapeaga ... Siinse retsepti järgi valmib punane supp, mis on Kesk-Mehhikos ehk üks levinumaid.

Vaja läheb: 1 kg kanakoibi, 1 küüslauk, 3 sibulat, 2 purki konservmaisi, tummist tomatipastat, laimi, salatit (näiteks salatilehtede segu), värsket koriandrit, rediseid, soola, 1 *chile ancho*, 1 *chile pasilla*.

Valmistamine: Pane kanakoivad potti, kata enam-vähem veega ja lase keema. Võta vaht ära. Kui vahtu enam ei tule, lisa potti kuivatatud tsillid (*ancho*, *pasilla*), puhastatud küüslauguküüned ja neljaks lõigatud sibulad. Keeda madalal temperatuuril mõnus puljong. Maitsesta soolaga. Võta kanakoivad välja ja pane taldrikule jahtuma. Seejärel kurna kogu köögivilja puljongist välja (näiteks sõelaga), pane köögivilja kannmikserisse, lisa veidi puljongit ja püreesta. Vala potti tagasi, lisa tomatipasta ja lase keema. Lisa ühe laimi mahl, sega, kontrolli maitset. Vajadusel lisa veel laimimahla ja soola. Lisa konservmais (kurna vedelik enne ära). Jäta ootama.

Eemalda kanakoibadelt liha ja pane see väiksesse kaussi (võib ka supi sisse kallata, kui kõik söövad liha). Haki redis peeneks ja pane teise väiksesse kaussi. Kolmandasse kaussi pane salatilehed. Haki koriandrit ja pane alustaldrikule. Lõika paar laimi veerandikeks ja pane alustaldrikule.

Pane supp ja kõik lisandid lauale. Igaüks tõstab endale suppi ja meelepäraseid lisandeid.

Pastel de tres leches

Mehhiklastel ei ole kodus magustoitade ja kookide valmistamine kuigi levinud. Magusat süüakse küll, aga see on pigem kondiitriärist/pagariärist või poest ostetud. *Pastel de tres leches* ehk kolme piima kook on levinud ja tuntud üle kogu Ladina-Ameerika ning Mehhiko kondiitriäride valikust on see üks mu lemmikuid – lihtne ja tore. Miks just kolm piima? Selle koogi tegemisel peab kasutama kolme tüüpi piima (suhkruta kondenspiim, suhkruga kondenspiim ja koor). On palju variante ning tordipõhjane saab kasutada kas või kõige harilikumat biskviiti; tähtis on mitme piimaga immutamine.

Vaja läheb: 750 ml jahu, 100 ml õli, 250 ml piima (taigna jaoks), 7 muna, 375 ml suhkrut, 1 tl vanillisuhkrut, 2 tl küpsetuspulbrit, 375 ml kohvikoori, 375 ml suhkruga kondenspiima, 375 ml suhkruta kondenspiima või tavalist piima, 375 ml tükeldatud pekanipähkleid, kaunistamiseks vahukoort ja pekanipähkleid, soovi korral võib immutamissegule lisada pisut mõnda rahulikuma loomuga koorelikööri (Mehhikos kasutatakse selleks näiteks Rompope-nimelist likööri).

Valmistamine: sega jahu küpsetuspulbriga. Vahusta munad helekollaseks vahuks, lisa vahustamise ajal suhkur ja tasapisi õli. Kui õli on korralikult segunenud, lisa kolmandik jahust ja pool taignale mõeldud piimast. Jätka vahustamist ja lisa vaheldumisi ülejäänud jahu ja piim (taignale mõeldud osa). Veereta tükeldatud pekanipähkleid jahus ja lisa taignale, sega käsitsi. Pane ahi sooja (170 kraadi). Määri kinnine koogivorm või kas või tavaline ahjuvorm võiga. Kalla taigen vormi ja küpseta umbes 40 minutit. Kontrolli küpsust tikuga. Sega immutamiseks omavahel kohvikoor, kondenspiim ja piim (soovi korral ka veidi likööri). Kui kook tuleb ahjust, lase sellel 10 minutit seista. Siis torgi kahvli või grillitikuga augud sisse ja kalla piimasegu peale. Lase sellel nüüd (ideaalis vähemalt kaks tundi) külmikus seista. Serveerimiseks kaunistada kook vahukoore ja pekanipähklitega.

Retseptid kogus, kommentaarid kirjutas ja söögitegemist juhendas

Anni Oja

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS

1. märts	Tamur Tammine	45
	Kerli Süster	
2. märts	Tiit Aedmäe	
	Kaido Rehkalt	
	Gloria Magdalena Strauss	
3. märts	Lilli Veide	84
	Tormi Ojasoo	
4. märts	Tiina Kütt	
	Grete Katharina Strauss	10
5. märts	Leida Niinemäe	90
7. märts	Aili Sauk	89
9. märts	Indrek Kalda	
	Ülle Kõva	
	Sten Pöld	
10. märts	Liisi Holmberg	
	Cheiti Raudkats	30
11. märts	Küllike Valk	
	Emma Miia Martson	
	Hilde Julie Jets	
14. märts	Liis Sähk	
16. märts	Sigrid Tarkmeel	88
	Silvi Baradinskas	82
17. märts	Vaike Pertel	88
	Heli Tammik	72
	Vallo Vilt	45
	Tõnu Parbus	
	Katrin Jets	
	Enna Haapsal	
18. märts	Kaidi Mutso	
21. märts	Rosanna Noor	
22. märts	Ülo Birnbaum	80
	Laura Soidla	
23. märts	Kadri Rehkalt	
24. märts	Rait Bachman	
25. märts	Triin Laasi	
26. märts	Heli Seervald	
	Tiit Lõhmus	
27. märts	Aire Nilb	55
	Kristel Borman	
28. märts	Angeliina Schwindt	
	Kristi Ainjärv	50
29. märts	Mari Saviir	
31. märts	Linda Sain	86
	Reino Kaukes	
	Eva Cramer	
	Oskar Saareväli	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

MEENUTUSI VEEBRUARI KUUST

Küünlapäeval, 2.02 tähistasime koos Kaitseliiduga Tartu Rahu 103. aastapäeva. Noorkotkad ja kodutütred süütasid 103 küünalt ja Haapsalu Jaani kirikus palvusel laulis Haapsalu Põhikooli lastekoor.

12.02 toimus Johannese evangeeliumi lugemine programmile „Piibel kaanest kaaneni.“ Väljas oli väike näitus Tiit Salumäe piiblikogust. Evangeeliumi lugemise salvestas Mati Schönberg.

Veebruaris jätkas Haapsalu linna toetusega Jaani kiriku oreli remonti orelimeister Toomas Mäeväli

Eesti Vabariigi 105. aastapäeva jumalateenistusel pidas tervituskõne Haapsalu linnapea Urmas Sukles. Laulis Läänemaa Ühiskümnaasiumi noortekoor, juhatas Karin Lükk-Raudsepp.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

KOGUDUSE KANTSELEI: Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kell 10-14.
Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palume eelnevalt kokku leppida.

Kantselei 4737166
Õpetaja 5280635
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Facebook [EELK Haapsalu Püha Johanne Kogudus | Haapsalu | Facebook](#)
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 EELK HAAPSALU PÜHA JOH.KOGUDUS
Arvelduskonto (SEB);
IBAN EE442200001120274032 EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU
KIRIKU HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS (SWEDBANK).
Registrikood 80210533
Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et infokiri
tuleks ka Sinu e-posti aadressile, siis palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee
EELK tegemistest saab lugeda <https://e-kirik.eelk.ee/>, <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>
Jaani kirik on avatud teeliste vastavalt kokkuleppele.
Toomkirik on avatud pühapäeviti kell 10 – 12.30. Piiskopilinnuse muuseumi kaudu saab kirikut
külastada K – L 11 – 16, P 13 – 16.
Koguduse külalistele on kirik avatud ettetellimisel haapsalu@eelk.ee
Piiskopilinnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS

Tiit Salumäe	E-post: tsalumae@yahoo.com , 5280 635
Kristel Engman	E-post: engmankristel@gmail.com
Lia Salumäe	E-post: salumae.lia@gmail.com , 53039 835
Lehte Ilves	E-post: lehte.ilves@gmail.com
Maria Strauss	E-post: mariastrauss@gmx.de
Sirje Jätsa	E-post: sirjejatsa@hotmail.ee
Teno Ilves	E-post: teno.ilves@gmail.com
Anne Vooremaa	E-post: annevooremaa933@gmail.com
Heli Tammik	E-post: vanakaru11@gmail.com

Toimetust tänab endisi kaastöölisi Karinit, Lydiat, Tiit ja Aimet.

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja ettepanekuid, millest Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

